

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

XI. Ecclesiae in dijudicandis S. scripturae libris, qui Canonici sint, qui non,
auctoritas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

puli sequuti sunt, eo potissimum ut Purgatorium & Orationes pro mortuis exhibarent. Econtra clarissimum illud Ecclesiæ lumen Sanctus Augustinus sanctos eos & Canonicos esse declarat, dum ait, (a) in Machabæorum libris legi sacrificium pro mortuis offerri solitum. Quamvis autem inter veteros Scripturæ libros seu Hebreos, seu Catalogo Esdræ insertos non reperiuntur: tamen totius Ecclesiæ auctoritas clare demonstrat, Canonicos esse habendos, quum videamus inter *Precautiones* que à sacerdotibus iuxta altaria sunt, eam que fit pro mortuis memoria, suum quoque habere locum. Et Epistola lam aliaque ex Machabæorum libris desumpta in diuinis Ecclesiæ officijs ab antiquis temporibus Apostolorum publicè legi. Nec melius alios libros, vt Iudith, Tobia, Hester, & Ecclesiastici, Luther tractat: quos in sermonibus suis Coniugalibus Iudaorum figura, & nescio quas Tragædias & Comædias appellat. Idem ait, quæ de Job scribuntur credere se non posse ita euensi. sed fabula argumentum esse. Librum Ecclesiastici, idem scurrum inquit, similem esse equi sine calcaribus & ocreis equo insidenti, nec quidquam præferre quam calopodiam quædam qualibus ipso in Conventu Fratum usus fuerit. Quum lustus Ionas eius discipulus, Tobiae versionem à se curatam exhibuisset: Apage, inquit, isthac, mi Iona In hoc enim libello multa stulta & ridicula inveniuntur. Sed & D. Iacobi epistola mortuum eius effugere non potuit, stramineam eam appellavit: immo hanc præcipue infestatam est. tamquam in fauorem Pontificum & Pontificiorum cusam, nec à falso abstinuit, reponendo cum pro sine. Etiam S. Pauli ad Hebreos, S. Iudæ, tertia S. Ioannis, & secundæ S. Petri fidem derogabat, aiens, nolle se eiusmodi Epistolas in suis Bibliis habere, sed permettere ut excludantur inde, & reiiciantur. Nec S. Ioannis Apocalypsin pluris quam Esdræ librios facere dicebat: immo utrosque in profluentem se lubentem abieciatur. Quæ hæc est priuati hominis impudens confidens & audacia, id unum velle damoare quod adeo constanti torius antiquitaris iudicio & consensu receptum fuit & approbatum!

X. Quinam libri Canonici sunt, qui non, Ecclesia supremam semper & absolutam habuit diuidandi auctoritatem ac potestatem: ut pote in qua Spiritus sanctus præsidem agit. Hanc potestatem S. Irenæus, Athanasius, Augustinus in scriptis suis passim inculcat & laudant. Et Ecclesia quidem iam dudum iudicauit quinam libri ad Bibliorum corpus pertineant, qui minus. Vide S. Clementem,

Anacletum, Hieronymum, Augustinum, Isidorum, Damascenum, & ante omnes S. Dionysium. Hos communis SS. Patrum consensus probat, solus Lutherus improbat; utri credemus? Erasmus homo scilicet suprarius, arrogantiæ hanc Lutheri ferre nequens Demonfranobus, inquit, Luthe, te nouum esse Christum, quia talem in libros sacros habebas potestatem. Non minus libera gracula in sacros libros usus est Lutherus in versione Psalmorum, quos in modulos, sed libertima, ac sepe repugnante vero textus sensui, paraptasi redactos, exemplo priscorum haereticorum vulgo psallendos dedit: omissa etiam pulcherrima illa clausula, quam Ecclesia unicuique Psalmi, in memoriam victoriæ contra Arianos, adiunxerat, nimirem, GLORIA PATRI ET FILIO ET SPIRITU SANGTO; quod forte ea Antitrinitariis displicebat, quos in Germania & alibi latere, a tempore tantum & occasionem sese ipsi adiungendi captare non ignorabat. Sicut enim rationes suas instituerat, ut quisquis hostis Ecclesiæ, amicus suus esset. Hinc ad Bohemos scripsit, quod olim aduersarium se eorum professus sit, id inde factum quod Papam Antichristum esse nondū persuasum habere: eo quod eos quos initio damnauerat, postea pro amicis & fratribus se palam habere atque agnoscere, postquam nimis certus iam sit, Papam Antichristum esse. Quid non audeat hic homo (ut ad usurpatam ab ipso nefarie super factis libris auctoritatem vel libidinem potius redeamus) quid non audeat qui nec à Dominica Oratione malam manu abstinuit, verborum ordinem antiquo Ecclesiæ instituto receptum perturbaudo? Pro enim eo quod hactenus precari homines solebant: *Pater noster quies in cœlis*, Lutherus dici voluit, *Noster Pater in cœlo*, Nomen tuum sit sanctum. Tum etiam ad ultimam petitonem, Sed libera nos à malo, hanc clausulam adiungendo: *Quia tuum est regnum, et virtus, et gloria, in secula, Amen*. Pari impudentia & improbitate Angelicam pervertit salutationem. Loco enim, *Ave gratia plena*, posuit, *Ave gratiosa*, & in Germanica lingua, *Egrüsset seystu holdseelige* id est, *Ave digna amari*. Sic Lutherus diuinum verbum & S. Scripturam ludificabatur, ut ei nouam suam Ecclesiam quodammodo in ædificare videretur. Cæremonias vero quibus illa via & partim etiam unum utitur, quinto libro descriptas dabo. Neque enim una tabula tam multiceps ac multiformalis diversitas describi

a. *Liber de cur. pro mort.*

describi potest. Eoque singulati capite eas spectandas proponam: eam etiam ob causam, quod qui totum etiam Sleidanum vel alios consimiles scripros perlegerit, Lutheranæ tamen Ecclesiæ faciem perspicere totam nullo modo possit.

QVOMODO LUTHERVS EX
omnibus veteribus hæresibus suam con-
sarcinat.

Caput XVI.

ARGUMENTUM.

- I. Ex quibus velut cimento & lapidibus Lutherus nouam suam Ecclesiam edificari.
- II. Hæresis Lutherana monstrosa.
- III. Ex omnibus præteriorum temporum hæresibus consarcinata.
- IV. Lutherus Greca Ecclesia multa suffuratus.
- V. Conciliorum autoritatem reprobatur & spurnit.
- VI. Notabile Erasmi Roterodami dictum sue de Lutherio iudicium.

LUTHERO homini vel multæ lectionis aclarboris sponte, vel spiritu malo agitato per suggestionem vel in naturæ lapsæ misericis imprefissionibus hærenti, casu quodam facile admodum fuit omnium tam veterum quam recentiorum hæreticorum inuenire vestigia ac persequiri, eorum artes condiscere, exculpere versutias, & argumenta, quamvis sèpè à SS. Patribus validissime profligata & deiecta, rursus erigere & novo quasi cultu adornare. Prius fieri fuit possibile ex eo quod, licet extot librorum millibus quibus Mundum olim hæretici refererunt, non una pagina auctiōrum ruinæ superstes manserit, nec illæ reliquæ vltices flammis effugerint: multo tamen plura, eorum fragmenta & tabulae velut huius naufragij apud S. Epiphanium, Hieronymum, Augustinum, Hilarium, Ambrosium & alios qui Atriaorum, Donatistarum, Pelagianorum, Marcionistarum, Manichæorum, aliorumque hæreticorum tam memoriam quam scripta condemnarunt, adhuc exstant & leguntur: quod fere aliter vis argumentorum, quæ contra ipsos adferunt, intelligi nequeat. Alterum fieri potuit facilius, ut pote Lutherose auidum præstante discipulum genio malo, vt ipse non semel est defestatus, Tertius quoque

modus non est incongruus, nam sicuti ciuitas obfidence ad extremas famis angustias redacta, omnes cibostam malos quam bonos absunt: sic Lutheri animus, odij contra Ecclesiæ caput veneno suffusus, omnia quæcumque ad propositam sibi ultionem quocumque modo spectare videbantur, ab antiquis Ecclesiæ eiusdemque capitibus hostibus sine illo fere delectu, hinc inde arripuit & mutuatus est, quam olim alijs. Naturæ lapsæ ductum siue gratia securi excoigitarunt. Ita ut nihil aliud reliquum esset operæ, quam ut tot modis disoluta fragmenta rursus coagmentaret, & è veteribus illis centonibus bene deficiatis atque interpolatis nouam consueret vestem, ac tanquam astutus veteramentarius, pro noua venditaret: qua similitudine eleganter in hac eadem re Gallicus Poeta Ronsardus vtitur, quam nos Latinis verbis ut potuimus, expressimus. Is igitur ita canit.

*Ae veluti pauper Corydon, valde obitus annis
Pannig, ad ripam fluuij, aut post mœnia, sed
Sive Cloacina quocunq; in fornici, mille
Colligit articulos frustillaq; stereoreplena,
Asportatq; domum, disponitq; ordine, deinde
Eluta, defricta & depexa reconsuit; & sic
Centonem miratandem consarcinat arte:
Sic similis sunt causa Lutheri dogmata Marte.*

Porro ad Ecclesiæ suæ constructionem Lutherus plerisque materiam ab antiquis hæreticis, vt diximus, mutuatus est, iam olim infamibus lxx diuina & humana Maiestatis inustam, & à Concilijs reprobata. Tantum vero abest ut hærefoes nominis eum puduerit, ut etiam in libro De Captiuitate Babylonica (ut quidem libri Anno MDL. VVitebergæ impressi habent) protestari non dubitarit, quamprimum Monachus aut alius quicumque nouas ipsius hæreses refutare aggressus fuerit, se nouam interea procisurū. Hoc modo Lutherus in fortido hæreticorū luto tamquam sus immunda se volutauit; & tamquam animantia quædam aliorum exlementis viuentia, ab uno hoc ab alio aliud desumit. Et quemadmodum olim pictor nescio quis qui Trigidis corpori caput ouillū, dêres lupi, auriculas vulpis, oculos basilisci, cerui collū, vngues Leonis, alas struthionis, & scorpionis caudā appinxit, moleste ferens, quod eidem monstro Sirenum vocem addere non posset: sic Lutherus multis antiquis ac iam intermortuis hæresibus è sepulcro rursus excitatis atque in unum conflatis, nouum monstrum è plusquam mille diversis formis compositum.